

Misillemenin dört nedeni

Atatürk Havalimanı'nda 41 masum insanın hayatını kaybetmesine neden olan terör saldırısı bir sürpriz değil.

Her şeyden önce IŞİD'in Türkiye'de bir eylem kapasitesinin olduğu, bunu hayata geçirme ve sonuç alma konusunda çok sayıda örnek ortaya koyabildiğini gördük.

İkincisi, küresel dünyaya başkaldıran IŞİD, küreselleşmenin sembol mekânlarını seçiyor ki, Atatürk Havalimanı, uluslararası niteliğın yanı sıra Asya ile Avrupa'yı birbirine bağlayan merkez ülkenin ana arteri.

Hedef alınan yer İstanbul, uluslararası bir havaalanı ve dış hatlar geliş terminali olması nedeniyle Türkiye'ye "gelenler."

Geçtiğimiz yıl 20 Temmuz'daki Suluç saldırısından bu yana IŞİD, PKK, DHKP-C ve bağlantılı alt örgütlerinin çoklu saldırılarına maruz kalan Türkiye'nin IŞİD tarafından düşman ülke listesine sokulması yeni değil. Bu konudaki dönüm noktasının İncirlik'in IŞİD'le mücadelede ABD'lilere aktif olarak açıldığı aşama olduğunu söylemek yanlış olmaz.

Bir başka deyişle, Türkiye'nin IŞİD'e karşı daha aktif ve görünür bir strateji izlemeye başlamasıyla beraber önceki gece gerçekleşen saldırıya kadar gelindi. IŞİD'in Türkiye'ye dönük operasyonel iştahı zaman içinde Kuzey Suriye ve Irak eksenli yaşanan gelişmeler nedeniyle kabardı.

Sonuç olarak acı tecrübelerle görülüyor ki IŞİD, savaşını Türkiye içine taşımaya devam ediyor, edecek. Üstelik tempoyu artırarak devam etme riski büyük. Zira, Suriye ve Irak'ta üzerinde baskı artıkça, örgüt oralarda daha çok içine kapanmak, edilgen hale gelmek ve savunma pozisyonunda olmak zorunda kaldıkça, buna cevap vermek için daha az "maliyetli" bir yolla savaşını Avrupa'ya, ABD'ye ve Türkiye'ye taşıyacak.

Maalesef Türkiye, bu noktada diğer hedef ülkelere göre dezavantajlı. Çünkü coğrafi olarak örgütün kaynağına daha yakın, örgütün saldırılarını diri tutacak networkleri kurulmuş durumda ve 3 milyon Suriyeliyi de misafir eden Türkiye, IŞİD için kültürü daha iyi bilinen, daha kolay açığa çıkmayabileceği bir ülke.

Devlet aygıtının IŞİD terörünü minimize edebilmek için yapmaya çalıştığı iki şey var.

Birincisi, "Nerede eksikimiz, yanlışıımız var, neyi tam yaparsam saldırıları önleyebilirim" sorusunu sormak. Örneğın, havaalanı güvenliğının, şehrin ve ülkenin güvenliğıyle entegre bir mesele olduğundan hareketle önlem almak. Saldırı sonrasında tıkr tıkr işlediğı görülen organizasyon yeteneğini, önleyici ve cezalandırıcı istihbarat konusunda en üst seviyeye çıkarmak. İkincisi ise IŞİD terörüyle mücadelede uluslararası işbirliğının artırılması konusundaki ısrarlarını her zeminde sürdürmek ve Suriye ile Irak'ta terörü besleyen zeminin uzunca bir süre daha devam edeceğini hesap ederek hareket etmek.

Bu genel değerlendirmelerin ardından önceki gece gerçekleşen saldırının, Ankara tarafından "misilleme" olarak değerlendirildiğini aktarmalıyım. Saldırıya ilişkin olarak güvenlik ve istihbarat kaynaklarından aldığım bilgiler ve yapılan analizleri şöyle sıralayabilirim:

MİT 3 hafta önce uyardı

Öncelikle saldırının Rusya ve İsrail'le atılan olumlu adımların hemen ardından gelmesi nedeniyle yapılan yorumların çok gerçekçi olmadığını belirtmek gerekir. Kaynaklara göre saldırı, ortalama 3 aylık bir planlamayla yapılabilecek nitelikte. Malzeme getirme, silahı bulma, militanı getirme, keşif yapma gibi süreçlerin bir güne sığabileceğini söylemek gerçekçi değil. Bu

yüzden son gelişmelerle doğrudan bir ilgi kurulmuyor. Teröristlerin eylem üzerine uzun bir süredir çalıştıkları değerlendiriliyor.

Tabanca, uzun namlulu silah, el bombası, patlayıcı hemen her silahın yanlarında bulunmasına da dikkat çekiliyor. Havalimanında karşılaşabilecekleri hemen her engeli hesapladıkları anlaşıyor.

MİT, 3 hafta önce, emniyet, jandarma ve Ulaştırma Bakanlığı'na Atatürk Havalimanı başta olmak üzere ciddi saldırılar olabileceği konusunda uyarı yazısı yazmış. Bunun üzerine Atatürk Havalimanı'nda güvenlik iki katına çıkarılmış ve profesyonellik seviyesi yüksek görevlilerle takviye edilmiş.

Hedef 250 kişiydi

Kaynaklar, uyarı ve sonrasında alınan önlemlerin ve bu çerçevede saldırı sırasında gösterilen mukavemetin can kaybını çok azalttığını belirtiyor. Aldığım bilgilere göre, olay sırasında kamuoyuna yansiyandan daha büyük bir çatışma yaşandı ve böylece ölü sayısı teröristlerin hedeflediğinin çok altında kaldı.

Teröristlerin asıl hedefinin yüzlerce kişinin beklediği, işlemlerini yaptırdığı kontuarlar olduğu düşünülüyor. Teröristler, engelle karşılaşmadan eylemlerini tamamlayabilselerdi 250 kişinin hayatını kaybedeceği hesaplanıyor.

Dün akşam saatlerine kadar üç teröristin Türkiye'de kayıtlarının bulunmadığı belirtiliyordu. Üç teröristin önceki gün aynı taksiyi kullanarak havaalanına iki kez geldiği saptandı. Teröristlerin Kafkas kökenli olduğuna dair ilk bilgi, taksi şoförünün ifadesinden.

Eylem için geldiklerinde teröristlerin kimlik soran sivil polisi tabancayla vurduğu, sonra içeriği uzun namlulu silahla taradığı, panik oluştuğunda da yolcu ve yakınlarının koşuşturmaları sırasında kendilerini patlattıkları anlaşılmış durumda. Havaalanındaki 361 kameranın tamamı detaylı olarak inceleniyor. Bu incelemeler, saniye saniye neler yaşandığını ortaya koyacak.

Teröristlerin Türkiye'deki temas noktaları olduğu değerlendirilen çok sayıda kişi gözaltına alınmış durumda. Bu kişilerin ifadeleri alınıyor, bağlantıları araştırılıyor.

Misillemenin gerekçeleri

İŞİD'in eylemi, Türkiye'nin son dönemde yürüttüğü ciddi mücadeleye dönük "misilleme" olarak değerlendiriliyor ve şu dört ana gerekçeye bağlanıyor.

1) Bunlardan ilki, İŞİD'in Türkiye'deki liderlerinden, Gar ve Suruç saldırılarını organize eden Yunus Durmaz'ın yakalanacağı sırada kendini patlatarak ölmesi. Örgüt, Türkiye'deki üst düzey yöneticisine yapılan operasyona da karşılık verdi.

2) Sınırın Suriye tarafında, "nokta atış" olarak nitelenen, spesifik ve örgütün canını çok yakan bazı operasyonlardan Türkiye'nin sorumlu tutulması.

3) Cerablus hattının ve dolayısıyla İŞİD'in geçiş yollarının büyük ölçüde kapanması, Menbic'de Avrupa, ABD başta olmak üzere Suriye dışındaki yerlerdeki eylemlerinin kararını aldığı ve planladığı "dış operasyon odasının" Demokratik Suriye Güçleri'nin başlattığı harekât sonrası rahat çalışamaz hale gelmesi gösteriliyor. Örgütün bu harekâttan sorumlu tuttuğu ülkelerden biri de Türkiye.

4) İçeride örgüte dönük operasyonlar ve sınır hattı boyunca TSK tarafından İŞİD mevzilerine yapılan bombalamalar.